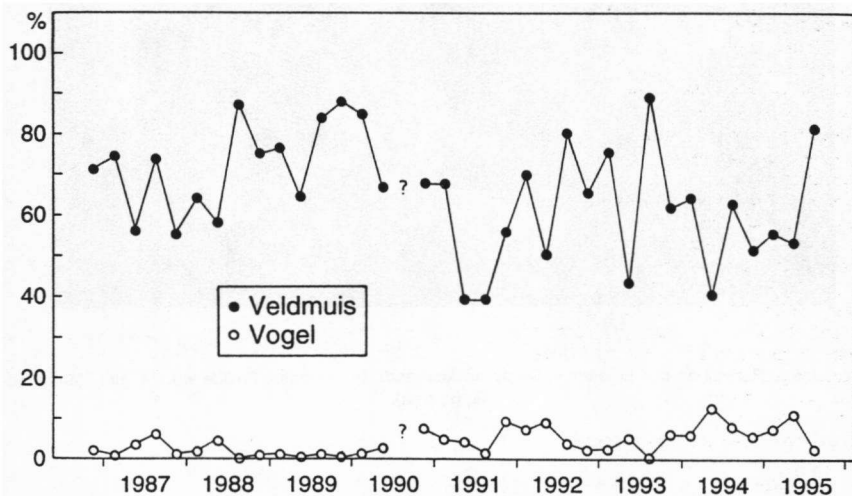

De cyclus van de veldmuis *Microtus arvalis*

Willem van Manen

In atlasblok 12-44, ten oosten van Assen, wordt vanaf oktober 1986 in een 2500 ha groot gebied het voedsel van Ransuilen *Asio otus* bestudeerd. 's Winters worden per decade alle braakballen op bekende slaapplekken verzameld en geanalyseerd. In voorjaar en zomer worden de territoria en roestplaatsen van solitaire vogels maandelijks leeggeraapt. Atlasblok 12-44 is tamelijk doorsnee-Drents. Het is overwegend kleinschalig, met enkele open heideontginningen en essen, een halfbesloten beekdal, een heideveld en verspreide bosjes. In het gebied broedden in de onderzoeksperiode maximaal 41 paar Ransuilen en overwinterden maximaal (geteld) 81 exemplaren. Het percentage veldmuis en het percentage vogels in het dieet is per kwartaal weergegeven in Figuur 1. In het slechte veldmuizenjaar 1995 werden slechts vier territoria gevonden, waar in totaal maar vier jongen uitvlogen, een absoluut minimum. De veldmuispiek in de derde decade van 1995 is geen garantie voor een verbetering van de veldmuizenstand in 1996. Momenteel (november 1995) zijn op de vaste slaapplekken nog steeds geen Ransuilen aanwezig.

Figuur 1. Percentage veldmuizen en percentage vogels in het voedsel van de Ransuil per kwartaal. $N > 1000$ bij alle 1ste en 4de kwartalen, > 100 bij alle 2de en 3de kwartalen, met uitzondering van 2de kwartaal 1995 $n=67$, 3de kwartaal 1995 $n=37$. In het 3e kwartaal van 1990 werden slechts zes prooien verzameld. De waarden voor dit kwartaal staan niet vermeld in de figuur.

Proportion of Common Voles (black dots) and birds (open dots) in the diet of Long-eared Owls near Assen. > 1000 prey items in 1st and 4th trimesters and > 100 prey items in 2nd and 3rd trimesters (but < 100 in 2nd trimester 1995 and 3rd trimester 1990).

Summary: The common vole *Microtus arvalis* cycle

The cycle of common voles is being monitored in Drenthe since late 1986, by analysing the contents of pellets of Long-eared Owls. The population low of 1994 was extended into 1995 (also visible in a high proportion of birds in the Long-eared Owl's diet). A low in the cycle has a marked impact on breeding success of vole-eaters.

Adres: Groenkampen 123, 9407 RM Assen

Foto: Jonge Ransuil op oud kraaienest (let op prikkeldraad), Boswachterij Smilde vak 33, Juni 1994 (Rob G. Bijlsma).